

Fargebehandling

Fargebehandling er hvordan du isolert sett skal behandle en farge. For eksempel: Hvordan bør en spille Ekn32 mot K754? Når en skal vurdere hva som er rett fargebehandling kan det også være greit å kjenne til hva som er oddsen for at en farge er fordelt på en bestemt måte. For eksempel: Hva er sjansen for at en farge sitter 2-2 i mot? Er den større eller mindre enn sjansen for at en finesse skal gå?

I dag skal vi se litt på vanlige fargebehandlinger og finesser, litt på oddsen for at en farge er fordelt på en bestemt måte hos motparten, og vi skal lære hvordan de vanligste fargekombinasjonene skal behandles. Vi kommer også til å gå litt inn på tankegangen for hvordan en kan løse nye fargekombinasjoner som en ikke kjenner fra før.

Spill mot styrke og ta finesser

En skal alltid prøve å utnytte spillets retning (går med sola), slik at en spiller fra svakhet og opp mot styrke:

♠ K D 2

E? □ E?

♠ 5 4 3

Her bør en spille liten fra Syds hånd opp mot kongen. Om Vest har esset, prøver han å gjøre det vanskelig for oss ved å legge liten, men det løser vi ved å spille oss tilbake på hånden og spille liten opp mot damen neste gang. Dermed vinner vi to stikk i fargen. Om vi i stedet hadde innledet med å legge ned kongen, kunne vi aldri fått mer enn et stikk i fargen.

Øst har esset halvparten av gangene, og da får vi uansett bare et stikk i fargen, men i 50 % av gangene vinner vi to stikk i fargen ved å spille liten to ganger mot styrken i bordet.

Prøv disse oppgavene:

1. Hvordan kan du (kanskje) få 3 stikk i denne fargen:
(start fra Syds hånd)

♠ E D 2

□

♠ kn 10 4

Svar:.....

2. Hvordan får du flest mulig stikk med disse fargekombinasjonene:
(Anta at du kan spille fra den hånden du vil hele tiden)

a) ♠ E 7 4

♠ D kn 10

b) ♠ E K kn

♠ 4 3 2

c) ♠ E 5 4

♠ D 8 3

Svar:.....

Svar:.....

Svar:.....

3. Hvordan får du flest mulig stikk med disse fargekombinasjonene:
(Anta at du kan spille fra den hånden du vil hele tiden)

a) ♠ E D 10

♠ 8 6 5

b) ♠ E D 2

♠ 10 9 8

c) ♠ E kn 10 2

♠ 8 5 4

Svar:.....

Svar:.....

Svar:.....

4. Hvordan spiller du 3 grand her:

♠ K 6

♥ E 8 2

♦ E D kn 10

♣ 8 4 2

Utspill: ♥D

♠ E 7 5 4

♥ K 3

♦ 6 4 3

♣ E 7 5 3

Svar:.....

Fargebehandling, hvordan skal vi tenke?

Hvordan skal en spille denne fargen for å få flest mulig stikk?

♥E kn 3 2

♥K 6 5 4

Svar:.....

Svar: Her er det rett å legge ned kongen først, og så spille en liten til knekten. Når du har 8 kort til sammen i en farge og mangler damen, er det rett å ta finessen.

Men hvorfor er det slik?

Hvis Øst har 3-korts hjerter, er det likegyldig hva vi gjør. Enten har Vest Dx, og da vinner vi alltid 4 stikk i fargen, eller så har Øst Dxx, og da taper vi alltid et stikk i fargen.

Det samme gjelder om en av motstanderne har 4-kortsfarge. Har Øst 4-kortsfarge får vi alltid 2 tapere (så fremt ikke Vest har damen singel), og har Vest 4-kortsfarge, så vinner vi alltid 3 stikk, enten vi tar finessen i stikk to, eller spiller ess og konge, og så en liten mot knekten.

De eneste gangene det har noe å si hva vi gjør, er de gangene Vest har 3 hjerter og Øst har 2.

♥E kn 3 2

♥K 6 5 4

Hvor tror dere det er størst sjanse for at damen befinner seg? Riktig, det er størst sjanse for at den befinner seg hos han som har 3 kort i fargen. Oddsen er 3:2 for å ta finessen.

Med 8 kort til sammen var det riktig å ta finessen. Men hva med denne fargekombinasjonen?

♥E kn 7 3 2

♥K 6 5 4

Svar:.....

Her har du 9 kort til sammen. Da er det rett å prøve å toppe ut damen. De som er interesserte i sannsynlighetsberegning kan følge dette resonnementet, de som syns det blir tungt kan følge med i starten, og så hoppe rett til konklusjonen på neste side.

Fargen kan sitte fordelt hos motstanderne på 16 forskjellige måter. Alle er i utgangspunktet omtrent like sannsynlige:

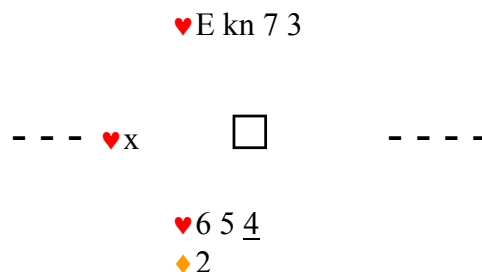
a.	-	D 10 9 8
b.	D	10 9 8
c.	10	D 9 8
d.	9	D 10 8
e.	8	D 10 9
f.	D10	9 8
g.	D 9	10 8
h.	D 8	10 9
<hr/>		
i.	10 9	D 8
j.	10 8	D 9
k.	9 8	D 10
l.	D 10 9	8
m.	D 10 8	9
n.	D 9 8	10
<hr/>		
o.	D 10 9 8	-

De eneste vi trenger å konsentrere oss om, er de variantene der det har noe å si hva vi velger. Det er de seks variantene fra i-n.

På variantene i-k vinner du 5 stikk ved å spille kongen og så esset, og på variantene l-n vinner du 5 stikk ved å legge ned kongen og så ta finessen med knekten. 3 varianter der du vinner ved å toppe ut damen, og 3 varianter der du vinner ved å ta finessen. Da er det vel det samme hva man gjør?

Ja, nesten. Men det er litt større sjanse for å prøve å toppe ut damen. Hvorfor det?

Sett at det var kun fem kort igjen i spillet. Du legger ned kongen, og spiller så en liten mot bordet. Vest følger på med en liten:

Hvor tror dere det er størst sjanse for at damen sitter nå? Der det er 3 ledige plasser, eller der det er 4? Når Vest har fulgt på med en liten, er det flest "ledige plasser" til damen i Øst, og det er derfor best å prøve å toppe ut damen.

Konklusjon: Med ni kort til sammen i fargen er det helt marginalt bedre å prøve å toppe ut damen enn å ta finessen. Hvis for eksempel Øst har sperreåpnet i 3 spar, slik at du vet at noen av hans ”ledige plasser” må være okkupert av spar, da forrykkes oddsen slik at det blir bedre å ta kutten. Men er dere i tvil skal dere huske den engelske regla for når man skal ta finessen: ”Eight Ever, Nine Never”.

Topp hvis du mangler partall, ta finessen når du mangler oddetall

Grunnen til at vi har gått så nøye igjennom akkurat disse to eksemplene, er at de kan brukes i mange liknende situasjoner. Som en huskeregel kan man bruke at hvis motparten til sammen har et likt antall kort i fargen (2,4,6...) skal du prøve å toppe ut den uteværende honnøren, har de et ulikt antall skal du ta finessen. For eksempel:

♥ E D 7 3 2

♥ kn 10 9 8 6 5

Her har du 11 kort til sammen og mangler 2, spill hjerter knekt og stikk over med esset for å prøve å toppe ut kongen bak. (Selv om du har tenkt å toppe, spill hjerter knekt i tilfelle du kan lure Vest med K4 til å stikke med kongen).

♥ E D 7 3 2

♥ kn 10 9 8 6

Her har du 10 kort til sammen og mangler 3. Spill hjerter knekt, og ta finessen om ikke kongen kommer på.

♥ E K D 10

♥ 9 8 6

Her har du 7 kort til sammen og mangler 6. Det er rett å spille EKD og håpe at knekten faller.

Men som med Eknxxx mot Kxxx er dette en helt marginal avgjørelse, og det blir ikke veldig feil å ta for ess og konge og så ta finessen med 10'eren i stedet.

Rett eller feil fargebehandling

Det finnes et uttal forskjellige fargebehandlinger, og det går ikke an å lære seg alle utenat. Da er det bedre å lære seg hvordan en skal tenke i hvert enkelt tilfelle. Prøv først å gardere deg mot de vanligste fordelingene, og se deretter om du kan gardere deg mot noen flere sitser. Prøv deg på disse oppgavene:

a) Hvordan behandler du denne fargen:

♥E K 10 5

♥D 8 7 2

Svar: Sitter fargen 3-2 har du alltid 4 stikk. Du må gardere deg mot at fargen sitter 4-1. Spill hjerter konge fra bordet, og så en liten hjerter til damen. Hvis Øst er tom for hjerter andre runde kan du kutte opp vests hjerterknekt etterpå.

b) Hvordan spiller du denne fargen:

♥E 8 3 2

♥K kn 10 9

Svar: Med 8 kort til sammen i en farge der du mangler damen, skal du legge ned enten ess eller konge første gangen, for så å ta finessen andre gangen. Men med så god farge, hvorfor ikke spille knekten fra hånden første gangen? En Vest som har lært regelen ”honnør på honnør” kan finne på å dekke med damen, så slipper du å gjette.

c) Hvordan behandler du denne fargen:

♥D 7 3

♥E K 9 8 4 3

Svar: Legg ned hjerter dame. Sitter fargen 2-2 eller 3-1 får du alltid seks stikk. Den eneste 4-0 sitsen du kan gardere deg mot, er kn1062 i Øst, og da trenger du EK i hjerter intakt for å kutte dem opp.

d) Enn denne?

♥kn 9 5

♥E D 8 7 4 3 2

Svar: Spill hjerter knekt. Du har 10 kort til sammen, og bør ta finessen. Men husk å spill hjerter knekt og ikke en liten! Da får du med deg sjansen at øst har alle hjerterene, K106. Spiller du liten hjerter fra bordet får Øst et hjerterstikk etter at du har kuttet med damen (med sine K10 over bordets kn9), men hjerter knekt må han dekke, og når sitsen blir avslørt kan du ta en ny finesse over 10'eren.

Å vinne et bestemt antall stikk

Fargebehandling kan også handle om å vinne et bestemt antall stikk i en farge. I parturnering skal en maksimere sjansene sine for å få mange stikk, mens om en spiller lagkamp, der overstikkene har mindre betydning, er det ofte at en trenger å vinne et bestemt antall stikk i en farge. Se på denne fargen:

♥ E K 9 2

♥ kn 6 4 3

Hvis det handler om et overstikk i en parturnering, er det rett å legge ned hjerter ess og konge og håpe på at damen faller. Men hvis du spiller lagkamp, og har råd til en taper i fargen, hvordan skal du da spille?

Svar.....

Hvis du har råd til en taper i fargen, blir det rett å legge ned ess eller konge, og så spille en liten mot knekten. Da garderer du deg mot alle 4-1-sitser i mot:

♥ E K 9 2

♥D 10 8 5

♥7

♥ kn 6 4 3

Hvis du legger ned esset og kongen, må Vest få to hjerterstikk, men hvis du legger ned en honnør og spiller liten mot knekten, så kan du etterpå ta finessen over Vests 10'er.

Oddsene for de ulike fordelingene

I praktisk bridge er det ikke så viktig å kunne de helt nøyaktige oddsene for hvordan en farge er fordelt hos motparten, men når en skal velge en spilleplan kan det være verdt å vite sånn cirka. Når en får litt trening kan en ta det litt på intuisjonen. Prøv på denne:

1. Du har 7 kort til sammen i en farge. Fargen kan sitte 6-0, 5-1, 4-2 eller 3-3 i mot. Ranger disse fordelingene fra det du tror er minst, til det du tror er mest sannsynlig?

Svar:.....

Under følger en liten tabell over sannsynlighetene for de forskjellige fargefordelingene rundet av til nærmeste prosent:

Antall kort du mangler, og %-vis sjanse for fordelinger i mot

a. Du mangler 2 kort:	1-1: 52 2-0: 48
b. Du mangler 3 kort	2-1: 78 3-0: 22
c. Du mangler 4 kort	3-1: 50 2-2: 40 4-0: 10
d. Du mangler 5 kort	3-2: 68 4-1: 28 5-0: 4
e. Du mangler 6 kort	4-2: 48 3-3: 35 5-1: 16 6-0: 1
f. Du mangler 7 kort	4-3: 62 5-2: 31 6-1: 6,5 7-0: 0,5
e. Du mangler 8 kort	5-3: 47 4-4: 33 6-2: 17

Hvordan er det mest vanlig at fargen sitter fordelt, jevnt eller ujevnt?

Ser dere noen mønster?

Er det noe som overrasker dere?

a) Hvor mange stikk får du normalt i denne fargen:

♥ E K 6 5 2

♥ D 7

Svar: Det kommer an på. 5 stikk i fargen får du bare når fargen er fordelt 3-3 hos motparten. Sjansen for det er 35 %. Om det finnes inntak til å godspille fargen, enten ved å gi bort et stikk eller ved å stjele fargen god, så vil du få minst 4 stikk i fargen hver gang den sitter i verste fall 4-2, det vil si i 83 % av tilfellene.

b) Hvor mange stikk satser du på å få med denne fargen:

♥ 10 9 6

♥ E kn 8 3

Svar: 3 av 4 ganger får du tre stikk. Hvorfor? Hvis en ser bort fra småkortene og bare ser på honnørene, så kan de være fordelt slik:

1. ♥K	♥D
2. ♥KD	♥-
3. ♥D	♥K
4. ♥-	♥KD

Du spiller 10'eren fra bordet, og hvis øst legger liten, legger du også liten. Tre av fire ganger vil vest stikke med en honnør, den siste gangen får du for 10'eren. Men neste gang, når du spiller spar 9 fra bordet, har du en kutt over østs honnør. Det er bare den ene gangen at vest har begge honnørene at du er nede på to stikk i fargen, altså en av fire ganger (25 %). Ved å ta dobbeltfinessen i spar får du tre stikk i fargen 75 % av gangene.

c) Det spilles lagkamp, og du har fått utlevert følgende solide hånd:

S/alle

E kn 8 2
 D 7
 E K D 2
 E 9 2

Du åpner i 2 grand, som viser 20-21 honnørpoeng og en balansert hånd. Makker melder 3 ruter, overføring, og over din 3 hjerter melder han 3 grand. Du velger å passe ned ettersom du bare har dobbel hjerter og flesteparten av honnørene i de andre fargene.

Din venstre motstander spiller ut kløver konge, og bordet kommer ned med:

10 9 6
E K 8 6 2
8 4
8 7 4

S/alle

E kn 8 3
D 7
E K D 2
E 9 2

Som alltid, når bordet kommer ned, er det første du gjør å telle stikk. Legg så en plan!

Du har bare 8 toppstikk, og trenger ett til. Hvis du spiller på at hjerteren sitter 3-3 kan du få et overstikk i kontrakten. Men sjansen for at hjerteren sitter 3-3 er bare 35 %, det vil si at du kommer til å gå beit to av tre ganger. Prøv alltid å se etter andre muligheter før du velger å spille på at en farge sitter 3-3.

Esset i motpartens farge gir deg god kontroll over spillet, og den skal du ikke gi i fra deg lett. Optellingen viser at du i beste fall har 10 stikk. Det er ingen farge du er redd for at motparten skal skifte til, så dukk kløverutspillet. Vest fortsetter med kløver dame, og du dukker denne også.

Øst følger også tredje runde kløver. Fargen satt opprinnelig 4-3-3-3, og vest har en igjen. Hjerteren 3-3 kan fungere som reserveplan, men se på de andre fargene først: Ruterfargen kan ikke gi mer enn tre stikk, men hva med sparen?

Hvis øst har en sparhonnør kan du få 3 sparstikk. Sjansen for det er 75 % (se tidligere i heftet), over dobbelt så stor sjanse som at hjerteren skal sitte 3-3. Ettersom du har dukket kløveren to ganger sånn at du vet at Vest bare har en igjen, har du råd til å slippe ham inn. Vanligvis dukker man en farge for at en motpart ikke skal komme inn, denne gangen dukket du kløverfargen med akkurat motsatt motiv: For å vite at du har råd til å slippe ham inn. Beste spilleplan er altså å spille deg inn i bordet på hjerter kongen, og slippe spar 10 rundt dersom den ikke blir dekket av øst. Etterpå stikker du over hjerter dame med esset, og tar finessen i spar en gang til.

	10 9 6	
	E K 8 6 2	
	8 4	
	8 7 4	
K 4		D 7 5 2
10 4		kn 9 5 3
kn 7 6 5 3	S/alle	10 9
K D kn 3		10 6 5
	E kn 8 3	
	D 7	
	E K D 2	
	E 9 2	

Det er lett å se seg blind på hjerterfargen, ettersom det strider mot alle instinkter å stikke over sine egne honnører. Om du ikke hadde hatt hjerter dame måtte du automatisk sett etter andre muligheter enn hjerterfargen.

La oss gå litt tilbake i tid, til et annet scenario. Sett at det viste seg at vest opprinnelig hadde 5-korts kløver. Hva hadde vært beste spilleplan da?

Hvis vest hadde hatt 5-korts kløver hadde du ikke hatt råd til å slippe ham inn. For at det skal være rett å spille på sporen måtte øst hatt begge sparhonnørene (25 % sjanse), mens sjansen for at hjerteren skal sitte 3-3 er 35 %. Ikke store forskjellen, men det er opplagt å spille på hjerteren først, fordi såfremt ikke Øst har 5-korts hjerter står kontrakten alltid om Øst har begge sparhonnørene!

Sett at hele fordelingen hadde vært denne:

	10 9 6	
	E K 8 6 2	
	8 4	
	8 7 4	
7 4		K D 5 2
10 4		kn 9 5 3
kn 7 6 5	S/alle	10 9 3
K D kn 6 3		10 5
	E kn 8 3	
	D 7	
	E K D 2	
	E 9 2	

Vest tar for kløver konge og dame som du dukker, og på tredje runde kløver saker øst ruter 10. Beste sjanse for kontrakten er at hjerteren sitter 3-3, og du spiller tre runder hjerter og saker en spar på hånden. Posisjonen er nå blitt denne:

	10 9 6	
	8 6	
	8 4	
	-	
7		K D 5 2
-		kn
kn 7 6 5	S/alle	9 3
kn 3		-
	E kn 8	
	-	
	E K D 2	
	-	

Du har fått fire stikk, og tapt to. Når du spiller spar fra bordet må øst gå i med en honnør, og du kan godspille sparen.